Štev. 91. V Ljubljani, v torek, dne 21. aprila 1908. Leto XXXVI.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 22·40
za pol leta „ „ 11·20
za četrt leta „ „ 5·60
za en mesec „ „ 1·90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pred Trubarjem.

Kmalu se bo slavil Trubarjev jubilej. Nameravana publikacija »Matice« bo — če nas upi ne varajo — edino, kar bo spričo hrušča in trušča v tej proslavi trajne vrednosti. Znanost in objektivnost bosta potisnjeni v kot; veliko besedo bodo imeli, kakor vedno, hujskači »svobodne misli«, v večni reformatorski omotici živeči pesnikovači in napitninarji, napredni advokati in učitelji in ostala znana družba. Aškerci in Gangli bodo na vrhu, dokler ne bodo Trubar, reformacija, svobodoljubje in rodoljublje po obligatnem slavju utonili v ponedeljskem mačku . . . Veliko slavnosti smo imeli in klatili smo tedaj zvezde z neba, konec pa je vedno isti . . .

Toda tudi pri nas se polagoma izboljšujejo razmere. Ljudstvo se je res osvobodilo: samostojno misli in ne pusti si narekovati ne narodnega navdušenja ne kulturnega napredovanja od kričačev. Ko pogasne umetno zaneteni ogenj, se uveljavi trezno razmotrivanje in presojevanje. Kažipotov do boljšega ne manjka. Dokaz za to nam je ravnokar objavljeno delo znanega našega zgodovinarja dr. J. Grudna: **Cerkvene razmere v XV. stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije.*)** Založila je delo »Leonova družba«, kateri se imamo zahvaliti tudi za Kosovo »Gradivo«. Knjiga ni kompilacija, tudi ne zapovrstenje dogodkov brez duha in vzročne zveze, temveč samostojno delo, ki sloni na ne še objavljenih in nepreiskanih virih in vrhtega sega v eno najglobljih prosvetnih dob v naši zgodovini — v reformacijo. Kdor hoče trubarijanstvo umeti, mora proučiti Grudnovo delo — ob frazah se bodo omamljali le plitvi neznatniki.

Kako je to delo nastalo in kako uvaja v umevanje predreformacijske dobe, nam pisatelj v uvodu naznači sledeče: »Prvi nagib za pričujoče zgodovinske študije so mi dale konstitucije neke doslej popolnoma neznane ljubljanske sinode iz leta 1448, ki sem jih slučajno našel v kapiteljskem arhivu v Vidmu (Udine) . . . Natančnejša preiskavanja pa so tudi pokazala, da se je vršila omenjena ljublj .sinoda v viharni dobi naše cerkvene zgodovine, ki doslej še ni bila opisana in pojasnjena, in da je v tesni zvezi z nekim drugim važnim dogodkom, z ustanovitvijo ljubljanske škofije. Vsled tega se je okvir razširil in iz omejene študije o sinodi je nastala zgodovinska razprava o pripravah in postanku te naše najvažnejše cerkvene organizacije. Pridejana poglavja o duhovščini, redovništvu, verskem in kulturnem življenju petnajstega veka so tem važnejša, ker s tem dobimo celotno podobo naših cerkvenih razmer — pred reformacijo. Upam, da sem s tem podal temelj za zgodovino naše škofije.« — Podal je pa pisatelj preko osrednje snovi — ustanovitve ljubljanske škofije — tudi temelj za stvarno zgodovino postanka, razvoja in vzrokov reformacije med Slovenci. Viri so mnogovrstni, mnogi dozdaj še popolnoma neobdelani.

Knjiga najprej v kratkih obrisih slika reformno gibanje, čigar sredotočje je postal bazelski koncil, tedanji razkol v cerkvi kot posledica napak umljene reformatoriške naloge cerkvenega zbora, potanko pa z zanimivimi, v marsikaterem oziru dozdaj neznanimi podrobnostmi razpad akvilejskega patriarhata in nujno posledico tega: ustanovitev ljubljanske škofije, cerkvenega središča v južnih avstrijskih deželah. Nekako v ospredju stojite tu dve dejstvi: Združitev vseh slovenskih dežela pod habsburškim žezlom in modra cerkvena politika znamenitega papeža Eneja Silvija Piccolomini, ki je obdelan v posebnem poglavju (pag. 35—40). Najzanimivejše pa je v tem delu poglavje o škofijski sinodi v Ljubljani 17. junija 1448, še predno je bila ustanovljena škofija. Dozdaj še ničesar nismo vedeli o tej sinodi — odkril je nje odloke pisatelj v kapiteljskem arhivu v Vidmu. Sinoda je značilna — saj ima na sebi znak reformnega zbora, signaturo predreformacijskega XV. stoletja. Nudi nam upogled v tedanje cerkvene in kulturne razmere. Napake niso prikrite, pa tudi vrline ne tendenčno utajene.

Isto objektivno presojanje razmer odlikuje tudi nadaljna poglavja. Posebno je treba pomniti, »da napake, ki se omenjajo (v XV. stoletju) med duhovščino, nikakor niso povzročile propada verskega življenja med ljudstvom niti v mestih, niti po deželi.« Versko življenje je bilo takrat globoko in se je zelo lepo razvijalo.. Prazno je besedičenje nasprotnikov o »propadu verskega čustvovanja in življenja« v predlutrovski dobi. Disciplina v cerkvenih redovih se je pri nas celo preko reformacijske dobe ohranila v dobrem stanu (pagina 98), razvoj verskega življenja je bil ravno v XV. stoletju tudi v slovenskih pokrajinah jako živahen, kar dokazujejo mnogoštevilne pobožne ustanove, cerkvene bratovščine, razne socialne naprave, bolnišnice, hospici, ubožnice, cehi itd., šolstvo, umetnost in znanost. (Šole v Ljubljani, Kranju, Škofji Loki, Kamniku, Novem mestu, Šmarjah, Višnji Gori, Krškem, Celju, Gorici, Ribnici, Vipavi, Radovljici, Črnomlju, Metliki, na Bledu. Str. 99—120).

Kdor tako prouči najvažnejšo dobo v našem prosvetnem razvoju, ta ve, kako malega pomena so vsakdanje besede natolčnice o temi in suženjstvu, propadu in razdoru v katoliški cerkvi pred reformacijo. Ravno tisti, ki bodo Trubarja najglasnejše proslavljali, bodo profanirali njegov spomin, izkrivljali zgodovinska dejstva, popačili nastanek in pomen od njega započetega gibanja, ki je izmrlo, ker je bilo umetno med nas zanešeno, tuje protiljudsko in protislovensko, od nemškega duha porojeno. Po vsem »reformatorskem« hrupu bo ostala o reformaciji sodba:

»Ni dvoma, da pomenja za naše dežele XV. stoletje dobo razvoja in napredka tako v zunanji cerkveni organizaciji kot v verskem življenju. Nositelja in glavni opori verskega življenja pa sta plemstvo in meščanstvo. Od nju je odvisno cerkveno delovanje v vseh svojih pojavih, in ko nastopata kot pospeševatelja cerkve, ji tudi hkrati določata smer. S tem pa se je že v cerkvi ukoreninilo ono zlo, ki je pozneje za časa reformacije povzročilo neizmerno škodo — oblast lajištva nad duhovstvom in vso cerkveno upravo. Še se giblje delovanje plemstva in meščanstva v pravem tiru. V mnogih cerkvenih ustanovah se pojavlja vnema za razvoj cerkvenega kulta, strožji redovi (kartuzijani, observanti) se pospešujejo, dobivajo ugled in zaupanje; kaže se stremljenje: propadle, oslabele organizme nadomesti s krepkimi, zdravimi. Toda trebalo je le močnejšega zunanjega vpliva, in vse gibanje je zašlo v napačno smer. Pod vplivom Lutrovega nauka sta prav tista dva stanova, ki sta preje cerkev najizdatneje podpirala, izrabila vso svojo moč njej v škodo. Zato se je pričel oni boj, ki ga imenujemo reformacijo in protireformacijo, ki pa v bistvu ni bil drugega kot boj za cerkveno avtonomijo. Početki teh zgodovinskih pojavov pa segajo nazaj v XV. stoletje.« (Dr. Gruden: Cerkvene razmere. Str. 121.)

Želimo le, da nam pisatelj poda tudi zgodovino reformacije. Ni dvoma, da je on najbolj pravi mož za to nalogo. Z orožjem nepristranske znanosti v boj proti predsodkom in lažem, proti »naprednjaškemu« mračnjaštvu!

*) Cerkvene razmere med Slovenci v petnajstem stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije. Po arhivalnih virih spisal dr. Jos. Gruden, profesor bogoslovja. V Ljubljani 1908. Založila Leonova družba. —

NAJNOVEJŠA POLITIČNA POROČILA.

Postavni načrt za kmečke zadruge.

Freudenthal, 21. aprila. Dne 25. t. m. se prično na Dunaju v justičnem ministrstvu posvetovanja za novo postavo, ki je velike važnosti za kmečki stan. Posvetovati se nameravajo več dni. Udeleže se posvetovanj zastopniki vseh kronovin.

Staročeški strankarski shod.

Praga, 21. aprila. Staročeška stranka sklicuje svoj strankarski shod 26. t. m. v Pragi. Obravnavati nameravajo o politiškem položaju.

Jezikovni spor na Češkem.

Praga, 21. aprila. Češki listi poročajo, da so doklonila okrajna sodišča v Komotavu, Prutnovem, Kadalnu, Karlovih Varih in v Friedlandu celo vrsto čeških tožb in vlog. Okrožno sodišče v Mostu je odklonilo rekurz proti odloku okrajnega sodišča v Jechnicu, ki je odklonilo neko češko tožbo.

Ritualni umor.

Wittingav, 21. aprila. Tu se je govorilo, da je došel na nekega juda zaboj s truplom neke dvajsetletne deklice. Ker so se bali protijudovskih demonstracij, je preiskala sodna komisija zadevo in dognala, da so govorice neutemeljene. Da preprečijo nemire, so ojačili orožnike.

Brno, 21. aprila. Sodna komisija je dognala, da je devetletni delavčev sin Zavadil 8. t. m. zmrznil v gozdu. Ker ga je zmanjkalo, so se raznašale govorice o ritualnem umoru.

Umor gališkega namestnika.

Lvov, 21. aprila. Tudi ob velikonočnih praznikih je zaslišaval preiskovalni sodnik dr. Berson Potockijevega morilca in njegovo mater. Pri konfrontaciji, ki se je je udeležil tudi rusinski odvetnik dr. Szuchiewicz, sta vztrajala oba obtoženca pri prvotnih izpovedbah. Sziczynsky je ponovil, da mati ni ničesar znala o nameravanem umoru in da je popolnoma nedolžna; morilčeva mati je pa izpovedala, da je ona nagovarjala sina, naj umori namestnika.

Lvov, 21. aprila. Ob praznikih se je govorilo, da so tajne rusinske organizacije povzročile v vzhodni Galiciji nemire in da je bil umorjen okrajni glavar pl. Sokal. Drugi so govorili, da sta bila napadena okrajna glavarja pl. Zolkiew in Zloczow. Gališko namestništvo nasproti tem govoricam izjavlja, da so izmišljene.

Lvov, 21. aprila. Tukajšnje vseučilišče ostane zatvorjeno v poletnem semestru, ker se boje, da nastanejo spopadi med poljskimi in rusinskimi dijaki.

Skupen nastop češke državno-pravne in češke radikalne napredne stranke.

Praga, 21. aprila. Dne 20. t. m. sta se združili češka državnopravna in češka radikalna napredna stranka.

Češki narodni svet.

Praga, 21. aprila. Izvrševalni odbor vseh čeških strank sklicuje 26. t. m. češki narodni svet, da se posvetuje o skupnem nastopu vseh čeških strank v češkem deželnem zboru, ki se skliče v prvi polovici meseca julija.

Češki umetniki se ne udeleže dunajskega jubilejnega izprevoda.

Praga, 21. aprila. Zveza čeških umetnikov izjavlja, da se glede na to, ker se je preprečilo dunajsko gostovanje češkega narodnega gledališča, ne udeleži jubilejskega izprevoda.

Tajna pogodba med Nemci in Čehi.

Praga, 21. aprila. Minister Prašek objavlja v »Venkovu«, da odklanja s svojo stranko odgovornost za slabe jezikovne razmere. Za glavno dolžnost smatra, da koraka v prvih vrstah v boju za pravice češkega ljudstva. Dr. Fořt izjavlja, da Pacak ni sklenil nikake tajne pogodbe z Nemci. Dr. Randa tudi izjavlja, da ni bilo nikake tajne pogodbe med Nemci in Čehi.

Samoumor pošt. ravnatelja Schiffnerja.

Lvov, 21. aprila. Ustrelil se je 20. t. m. ob 7. zjutraj vpokojeni dvorni svetnik večletni ravnatelj gališkega poštno-brzojavnega ravnateljstva Anton Schiffner, star 72 let. Ustrelil se je, ker je oslepel, in ker je žaloval za Potockim.

Povišanje častniških plač.

Budimpešta, 21. aprila. Ogrski uradni brzojav izjavlja, da so vsa poročila izmišljena, češ, da je Weckerle glede na povišanje častniških plač vladarju kaj obljubil, a da obljube ni mogel izpolniti, ker se je upirala »Neodvisna stranka«. Dr. Weckerle ni nikdar ničesar obljubil brez vednosti svojih ministrskih tovarišev. Neresnična so tudi poročila, da bi bil izročil Kossuth vladarju spomenico in pa da se je pogajal z vladarjem o vojaških vprašanjih.

Oficielni nemški glas o umoru Potockega.

Berolin, 21. aprila. Glasilo Bülowa — »Norddeutsche Allg. Zeitung« — obsoja umor grofa Potockega in obenem tudi pisavo nekaterih nemških listov, ki so to priliko porabili za gonjo proti Poljakom. Kakor se Avstrija ne vtika v poljsko politiko na Nemškem, tako naj se tudi nemški krogi nikar ne vmešavajo v avstrijske notranje razmere.

Italija proti Turčiji.

Rim, 21. aprila. »Corriere d' Italia« objavlja razgovor z nekim diplomatom, ki izjavlja, da demonstrira italijansko brodovje pred Smyrno. Pred Solun ne nameravajo odposlati italijanskega brodovja, ker nočejo razburiti evropskih velevlastij, osobito ne Avstro-Ogrske in ker tudi nočejo dajati potuhe vstašem.

Milan, 21. aprila. »Corriere della Serra« poroča, da se ne povrne italijanski poslanik Imperiali iz Rima v Carigrad, dokler se ne poravna spor med Italijo in Turčijo. O italijanski demonstraciji so obveščene vse evropske velevlasti, ki hočejo vplivati na sultana, da ustreže Italijanom.

Rim, 21. aprila. Polovica italijanskega brodovja v Gaeti namerava blokirati pristanišče Danija v Tripoliju toliko časa, da dovoli Turčija Italijanom ustanovitev poštnih uradov v Carigradu, Solunu, Voloni, Smirni in v Jeruzalemu. Italija ima zdaj v Turčiji sedem italijanskih poštnih uradov.

Rim, 21. aprila. »Tribuna« poroča, da odplove danes italijansko brodovje v polni vojni opravi; kam, še skrivajo. Sodijo pa, da demonstrira italijansko brodovje med Egejskim morjem in med Malo Azijo. Takoj, ko se nahaja italijansko brodovje na visokem morju, obvesti Italija velevlasti, zakaj se je odposlalo brodovje proti Turčiji.

Statistika železniških nezgod v Ameriki.

New-York, 21. aprila. Letos se je ponesrečilo na železnicah Zjedinjenih držav 12.225 oseb.

Ameriško-kitajska zveza.

Washington, 21. aprila. Med severoameriškimi Združenimi državami in Kitajsko se je s časom napravilo prijateljsko razmerje, ki čimdalje bolj zadobiva značaj prave zveze. Amerika rabi Kitajce proti Japoncem in Rusiji. Združene države zadnji čas delajo posebno na to, da ostane Mandžurija v resnici kitajska. Ameriški listi silno napadajo Rusijo in Japonsko, češ, da med tema dvema državama obstoja tajna pogodba, glasom katere pripada severna Mandžurija Rusom, južna pa Japoncem. Zdaj je izbruhnil pravi konflikt med Združenimi državami in Rusijo, in sicer zaradi Harbina, kjer so Rusi uvedli nekako »avtonomijo« na lastno roko, ne da bi vprašali Kitajcev. Slednji so protestirali, ameriški konzul pa jih podpira na vso moč. Značilno je tudi, da je Amerika Kitajski odpustila ostanek vojnega dolga iz leta 1900., ki znaša 13 milijonov dolarjev.

Dnevne novice.

+ **Občni zbor »Zadružne zveze«** se je danes dopoldne vršil v veliki »Unionovi« dvorani. Navzoči so: deželni predsednik baron Schwarz, deželni glavar dvorni svetnik Šuklje, deželne vlade svetnik vitez pl. Laschan, državni poslanci dr. Korošec, Pišek, Demšar, Gostinčar, I. podpredsednik »Zveze« Jaroslav Vrsatovič, veleposestnik in župan v Selcih na Braču, Dalmacija, stotnik Kump, deželni odbornik dr. Lampe. Zastopanih 172 zadrug, 48 po načelnikih. Občni zbor otvori predsednik dr. Krek, ki pozdravi navzoče, osobito barona Schwarza, dež. glavarja Šukljeja in por. o zadr. dež. vlade svetnika viteza pl. Laschana ter članice od Drave do kršne Dalmacije. V imenu kranjske dežele pozdravi občni zbor deželni glavar, dvorni svetnik Šuklje. Poročilo načelništva sta podala načelnik dr. Janez Ev. Krek in načelstveni ravnatelj dr. V. Pegan. Razprave sta se udeležila gg. Pengov in dr. Korošec. Poročilo se je vzelo na znanje. O letnem računu in bilanci za l. 1907 je poročal uradni vodja in prokurist Gjuro Rašica. Debate se udeležita gg. Oblak in Klander. G. dekan Lavrenčič predlaga absolutorij načelništvu, kar obvelja. Poročilo o razvoju zadružništva je podal dr. Evgen Lampe, o revizijah pa nadrevizor Vladimir Pušenjak. Obširno poročilo še objavimo.

+ **Za dekana** je bil včeraj v stolnici inštaliran g. Matija Kolar.

+ **Tržiška železnica** bo gotova meseca julija t. l. Med Kranjem in Tržičem, oziroma Pristavo bo postaja v Naklem, v Dupljah in postajališče v Križah. Delo je že danes v toliko dovršeno, da vozi prometni vlak za silo iz Kranja v Naklo in nazaj razne potrebščine za zgradbo. Brezplačno, iz prijaznosti, se sprejme tudi kaka oseba.

+ **»Mladost«.** Naznanjamo, da smo 1. številko »Mladosti« morali v drugič ponatisniti, da zadostimo vsem naročnikom, ki so se oglasili zanjo. Zato so jo mnogi, ki so se pozneje nanjo naročili, tudi pozneje dobili. 2. številko, ki je izšla 18. tega mes., smo poslali samo naročnikom. Zato prosimo, naj se tisti, ki se mislijo nanjo naročiti, nemudoma naroče, da je ne bo zmanjkalo! Kdor je ni dobil, naj se takoj oglasi. Naroči se pri: Ivan Podlesnik, upravnik »Mladosti«, Katoliška tiskarna, Ljubljana.

+ **»Slovenski Meščan«,** nov tednik, je izšel v soboto.

+ **Socialno-politični oddelek** pri trgovinskem ministrstvu se v kratkem ustanovi. Obsegal bo delavsko posredovanje, normalni delavnik, izselništvo, obrtno zdravstvo, delavsko statistiko. Voditelj bo dr. Viktor Mataja.

+ **Proti fotografomaniji.** Prejeli smo in objavljamo: Z ozirom na notico v sobotnem »Slovencu o »Fotografiji itd.« izjavljam, da jaz nisem dal svoje slike za »Glas M. H.« in da je izšla proti mojemu večkratnemu protestu. To izjavljam načeloma, ker sem proti vsakemu malikovanju z živimi ljudmi. — Dr. Fr. Ilešič.

— **Odlični rojak-učenjak** g. dr. J. Mantuani je prišel veliko sredo v Koper, z namenom pregledovati tukajšnje arhive, in sicer stare glasbene skladbe. Preblagi gospod se je mudil tukaj do 19. t. m. popoldne ter zadovoljen odšel v Pazin. V Kopru se je mudil edino v frančiškanskem samostanu sv. Ane, kjer si je nabral še precej gradiva za znanstvene razprave, in kar se je vže zdavno želelo, tudi mnogo lepega, res umetnega za naš »Dom in Svet«. Odlični naš učenjak ostane v samostanu v najlepšem spominu.

— **Umrl je** v Mirklah pri Vrhniki posestnik Karol Kotnik v 60. letu svoje starosti. Pogreb bo v sredo, 22. aprila ob 3. uri popoldne na pokopališče v Verdu, kjer je rodbinska rakev. N. v m. p.!

— **Umrla** je v Kranjski gori gospa Marija Košir, rojena Rabič v 58. letu svoje starosti. N. v m. p!

— **Proti tuberkulozi (jetiki).** Oskrbništvo državnega fonda proti tuberkulozi, ki znaša v glavnici dva milijona kron, je za letos razdelilo redne podpore raznim društvom za zatiranje te strašno razširjene nalezljive človeške bolezni. Razdelilo se je vsega skupaj 94.527 kron, od teh se je nakazalo deželnemu pomožnemu društvu za jetične bolnike na Kranjskem 4500 kron, kateri znesek se bode tudi nadaljnih petnajst let redno izplačeval. Obenem dovolil se je istemu društvu letni prispevek za leto 1908 v znesku 2000 kron. S temi podporami se bode društvu omogočilo pričeti obširneje in dalekosežnejše akcije proti tuberkulozi in se mu bode posebno omogočilo, najeti posojila v navedeni namen. Bog daj obilo uspeha in mnogoštevilnih podpornikov!

— **Prestavljeni** so polkovni zdravnik dr. Karol Stern pri 27. domobranskem polku v Ljubljani k domobranskem poveljništvu v Gradcu, polkovni zdravnik dr. Ivan Zeidler iz Litomeric v Ljubljano k 27. domobranskemu polku, k istemu polku pride tudi nadzdravnik dr. Beyer iz Dunaja.

— **Nemški cesar** pride iz Krfa v Pulj 6. maja in se odtod odpelje na Dunaj.

— **Uslužbenci južne železnice** na vseh ogrskih in hrvaških progah so začeli s pasivno rezistenco. Z druge strani se poroča, da so uslužbenci izročili ravnateljstvu v Budimpešti spomenico in da je slednje obljubilo odgovoriti jim v treh tednih. Na ogrskih progah ni pasivne rezistence in se promet vrši normalno.

— **Letošnji glavni nabori** se vrše po nastopnem redu: I. Naborna komisija: Dne 27. in 28. aprila nabor v Kamniku za sodni okraj Kamnik. Dne 30. aprila in 1. maja nabor na Prevojah za sodni okraj Brdo. Dne 2. maja nabor v Trebnjem za sodni okraj Trebnje. Dne 4. maja nabor v Žužemberku za sodni okraj Žužemberk. Dne 5., 6. in 7. maja nabor v Novem mestu za sodni okraj Novo mesto. Dne 9. maja nabor v Metliki za sodni okraj Metlika. Dne 11. maja nabor v Črnomlju za sodni okraj Črnomelj. Dne 13. in 14. maja nabor v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica. Dne 15. maja nabor v Mokronogu za sodni okraj Mokronog. Dne 18. in 19. maja nabor v Krškem za sodni okraj Krško. Dne 20. in 21. maja nabor v Radečah za sodni okraj Radeče. Dne 22., 23. in 24. maja nabor v Litiji za sodni okraj Litija. Dne 27. in 29. maja nabor v Višnji gori za sodnji okraj Višnja gora. Dne 30. maja nabor v Velikih Laščah za sodni okr. Velike Lašče. Dne 1. in 2. junija nabor v Ribnici za sodni okraj Ribnica. Dne 3. in 4. junija nabor v Kočevju za sodni okraj Kočevje. Dne 6. 9. in 10. junija nabor v Škofji Loki za sodni okraj Škofja Loka. Dne 12. junija nabor v Tržiču za sodni okraj Tržič. Dne 15., 16. in 17. junija nabor v Kranju za sodni okraj Kranj. Dne 19., 20. in 22. jun. nabor v Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora. II. Naborna komisija: Dne 8., 9. in 11. maja nabor v Ljubljani za mesto Ljubljano. Dne 12., 13., 14. in 15. maja nabor v Ljubljani za sodni okraj Ljubljanske okolice. Dne 16. in 18. maja nabor na Vrhniki za sodni okraj Vrhnika. III. Naborna komisija: Dne 7. in 8. maja nabor v Postojni za sodna okraja Postojna in Senožeče. Dne 9. in 11. maja nabor v Vipavi za sodni okraj Vipava. Dne 13. in 14. maja nabor v Ilirski Bistrici za sodni okraj Ilirska Bistrica. Dne 16. maja nabor v Ložu za sodni okraj Lož. Dne 18. maja nabor v Cerknici za sodni okraj Cerknica. Dne 20. in 21. maja nabor v Idriji za sodni okraj Idrija. Dne 23. maja nabor v Logatcu za sodni okraj Logatec. Za mesto Ljubljano se torej vrše nabori dne 8., 9. in 11. maja. Dne 8. maja pride k naboru I. in II. razred domačih, dne 9. maja III. razred domačih in I. razred tujih, dne 11. maja II. in III. razred tujih nabornikov.

— **Župnija Št. Jošt nad Vrhniko** je podeljena č. g. Josipu Nagode, kaplanu na Trebelnem.

— **Čebelarska podružnica v Ilirski Bistrici** ima prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih tovarnarja g. Antona Žnidaršiča svoj letošnji redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev načelnika in namestnika. 5. Volitev treh odbornikov. 6. Volitev zastopnika v osrednji odbor. 7. Nasveti. 8. Slučajnosti. — V slučaju, da je občni zbor ob 4. uri nesklepčen, vrši se drugi občni zbor ob 5. uri pri vsakem številu navzočih članov. — Odbor.

— **Ustrelil se je** v Idriji na velikonočno nedeljo 24-letni rudar Josip Ferjančič. Popivala sta s tovarišem čez 1. uro po polnoči, potem se vračala domov. Med potjo je rekel tovarišu, da se bo sam usmrtil in mu kazal nabiti revolver. Tovariš mu je branil ter mu hotel odvzeti orožje. Pomeril je v njega in ga precej nevarno obstrelil, potem šel domu in si pognal krogljo v srce. Bil je takoj mrtev. Ker je na delo hodil neredno, se mu je očitalo v soboto pri seji malomarnost, na kar je izjavil, da iz službe izstopi. Kaj ga je gnalo v prezgodnjo smrt, se ne vé.

— **Poročilo o stanju letine.** Po poročilu poljedelskega ministrstva z dne 17. t. m. posnamemo sledeče glede letine in vremena do srede aprila t. l.: Po dolgi in lepi jeseni leta 1907., ki je pa bila presuha, sledila je normalna in prav mehka zima, brez velikega snega. Vsled jednakomernega pomrznenja pa polja niso trpela in so ozimine prav dobro prebile letošnjo zimo, istotako tudi deteljišča in travniki. Stanje ozimine je torej prav dobro, na nekaterih krajih celo izvrstno in je upanje na dobro letino upravičeno. V obče je rž bolje prezimila kot pšenica, lepo kaže ječmen; deteljišča in travniki so lepo ozeleneli in obetajo obilne košnje. Poljske miši so tu in tam napravile nekaj škode, ki pa v obče ne odločuje povoljnega stanja. Zgodnja pomladanska dela so se dobro izvršila, le neugodno vreme koncem marca in začetkom aprila je nepovoljno uplivalo, vendar pa se je oves in ječmen ob ugodnem času marca meseca dobro obsejal. Radi slabega, deževnega vremena pretrgal se je nasad krompirja. V Istriji so pričeli že saditi turšico, fižol itd. ter tudi melone. Zelo ugodno je prezimilo tudi sadno drevje, posebno jabolka, pa tudi hruške. Trta kaže v obče prav dobro, na Kranjskem pa stara trta slabo, nova trta pa prav dobro.

— **Požar.** V noči 19. t. m. pogorel je na Vrhniki lesnemu trgovcu gosp. Josipu Kunsteljnu, po domače Katarinovcu, kozolec, oziroma lesno skladišče. Škode je, ker je bilo na kozolcu tudi veliko krme, nad 6000 kron. Ako ne bi v naglici prihitele na pomoč tukajšnja in vrdska požarna bramba, bi ogenj uničil tudi ves les, kateri je vreden več tisočakov in za katerega g. Kunstelj slučajno ni bil zavarovan. Menda so sedaj tukajšnji liberalci spoznali, da so tudi njim ognjegasci v sili dobrodošli. Kajti, ko je letošnji predpust napravila tukajšnja požarna bramba veselico v nabavo gasilnega orodja, se niti eden liberalcev ni udeležil te veselice, to pa vsled tega, ker je načelnik pri občinskih volitvah volil s S. L. S. Ali naj se tudi mi ne udeležimo veselice, katero bodo liberalci dne 3. maja t. l. priredili v čitalnici v korist družbi sv. Cirila in Metoda?

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Postojni** priredilo je na velikonočni ponedeljek žaloigro »Garcia Moreno« v salonu gospe Vičič ob 4. popoldne.

— **Imenovanja pri pošti.** Poštni kasir, višji oficijal Ivan Klemenčič, poštna kontrolorja Rihard Freyer in Josip Štrukelj v Ljubljani in poštni kontrolor Josip Flere v Ljubljani so imenovani višjim poštnim kontrolorjem.

— **Naredba trgovinskega ministrstva z dne 28. marca 1908., glede izdaje novih porto-znamk in podaljšanja uporabne dobe za pisemske znamke prejšnje izdaje.** Mesto točasno rabečih se porto-znamk izda poštna uprava nove slične znamke po 1, 2, 4, 6, 10, 20, 30, 50 in 100 vinarjev, s spremenjeno opremo. Vse te znamke so izdelane potom tiska svetlo-rudeče barve na kredastem papirju. Izvzemši vrednostne številke imajo vse znamke jednako četverokotno podobo z 22 mm dolgimi stranicami ter 2 mm širokim preluknjanim papirnim robom. Na centimeter odpade 6½ zobov. Srednje polje kaže vrednost v velikih belih številkah. To polje obdaja venčast okrasek. V sredini spodnjega dela nosi to polje znamenje »h« (Heller), nad katerim se razprostira dvoglavi v širino raztegnjeni orel. Na spodnjem robu je v beli pisavi na pobarvanem temelju vtisnjena beseda »Porto«. Na obeh straneh te besede izpopolnjujejo prazni prostor po 3 zvezdice. Priprost okrasek iz valovitih črt spopolnjuje podobo. Nove porto-znamke se izroče prometu po porabi zalog posamnih vrst točasno v rabi se nahajajočih porto-znamk. Sedanje porto-znamke ostanejo v veljavi do preklica. Istočasno se z ozirom na naredbo trgovinskega ministrstva z dne 23. decembra 1907., drž. zak. št. 275, glede izdaje novih poštnih vrednotnic, določa, da se pisemske znamke prejšnje izdaje lahko rabijo še do 31. oktobra 1908. Po 31. oktobru 1908. se teh znamk proti poštnim vrednotnicam sedanje izdaje ne bode zamenjavalo več. Trst, dne 13. aprila 1908. Od c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva.

— **Umrl je** na velikonočno nedeljo popoldne g. Ivan Rupnik, nadučitelj v Leskovcu pri Krškem. Vrlega šolnika in odločnega Slovenca je pograbila nagla smrt. Zadela ga je kap, ki ga je prehitro, šele 57 let starega, iztrgala iz rok žalostne obitelji in leskoviške šolske občine. Pogreb blagega ranjkega je bil danes, v torek.

— **Divji petelini.** Tudi na Dolih pod Litijo, blizu Kuma, zaredile so se divje kokoši in v soboto je prvič ustrelil na Pasjem vrhu brat grofinje Barbo petelina, čez štiri kilograme težkega. — Pri procesiji na Veliko nedeljo so se pa vrlo odlikovali farmani soseske Velka Goba z novim lepim banderom.

— **Spremembe v tržaški škofiji.** S 1. aprilom je bila ustanovljena šesta tržaška župnija sv. Vincenca, ki bo imela župnika in tri duhovne pomočnike. Od Nov. sv. Antona odpadeta dva duhovna pomočnika, eden pa od jezuitske župnije. — Za upravitelja nove župnije je imenovan č. g. Rudolf Valensitz. — Č. g. Benkovič Jožef se je odpovedal župniji Gročana in pojde za župnega upravitelja v Golac. Č. g. Ivan Theuerschuh bo excurrendo oskrboval gročansko župnijo. — Č. g. Markič Matej, župnik na Golcu gre v pokoj in se naseli v Škocjanu. Č. g. Štefan Bassa, dosedaj kaplan v Piranu, gre za Ekspozita na Brdo pri Topolovacu. Umrl je dne 5. aprila v Trstu č. g. Just Coronini, bivši benediktinec, kaplan na Brdu. Č. g. Ivan Vranjac gre v Dago za ekspozita. Č. g. Jurij Paropat, dosedaj kaplan pri jezuitih v Trstu, je imenovan za župnega upravitelja v Verteneglio.

— **Lloydov remorker se je potopil.** Remorker št. 6 avstrijskega Lloyda je trčil z vso silo 17. t. m. v parnik »Graz« ter se prevrnil in potopil. Strojevodji, ki sta se nahajala na remorkerju, so rešili.

— **Vrnitev iz Amerike.** V sredo je prispel v tržaško pristanišče parnik »Laura« Austro-Amerikane. »Laura« je odpotovala 1. t. m. iz New Yorka s 1075 izseljenci, 209 se jih je izkrcalo v Neapolju, 866 jih je prispelo v Trst. Med poslednjimi je 641 ogrskih in hrvatskih državljanov, večinoma revni kmetje. Ti so se odpeljali s posebnim vlakom na Reko. Avstrijskih državljanov je 225, največ iz Galicije, med njimi nekateri docela brez sredstev.

— **Puljska občinska uprava** je na vprašanje okrožnega sodišča v Rovinju sklenila po možnosti prispevati k gradnji poslopja za okrožno sodišče v Pulju.

— **Blazen oče, ki je ubil svojega sinčka.** Pred nekaterimi dnevi je bil vsprejet v VIII. oddelku tržaške bolnišnice umobolen Ivan Božač, star 30 let, kmet iz Čerij pri Žminju (v Istri). V besnem napadu blaznosti je isti prijel svojega štiriletnega sinčka z obema rokama, ga vzdignil kvišku in ga potem butnil z vso močjo na tla; potem pa, ker je uboga žrtev kričala radi bolesti, ga je blazen oče prijel za grlo in toliko časa davil, dokler ni videl sinčka mrtvega. Tamošnji žendarmi so se polastili blaznega morilca in ga takoj poslali v tržaško norišnico.

— **Koliko davka plačajo Dunajčani.** V prvem četrtletju t. l. plačalo se je na Dunaju skoraj 52 in pol milijona kron neposrednega državnega davka.

— **Angleški konzulat v Trstu.** Tukajšnji angleški konzulat je imenovan konzulatom prve vrste. Doslej sta bila v Evropi samo dva angleška konzulata prve vrste, v Rotterdamu in Lizaboni. Konzul J. B. Spence ostane na svojem mestu.

— **Šolske vesti.** Za suplentko na dekliški ljudski šoli na Vrhniki je imenovana gdčna Ivana Mesec, za suplentko na ljudski šoli pri Devici Mariji v Polju je imenovana gdčna Gabrijela Šimenc.

— **Najdražja vlasulja na svetu.** Te dni je nastopila Sarah Bernhardt kot Eleonora v »Kurtizani Korintski« z vlasuljo, ki je stala 1600 mark. Staro umetnico je draga vlasulja baje pomladila za trideset let.

— **Splavarji ponesrečili v Savi.** Prošli petek je plavalo 12 splavov z drvmi mimo Zagreba proti Sisku. Ob ovinku pri Horvatih je Sava tako deroča, da vesla niso nič več koristila. Splavarji so se morali prepustiti vodi, ki je treščila splave v zidane stebre savskega mosta. Splavi so razleteli in »flosarji« popadali v vodo. Prihiteli so ljudje v čolnih na pomoč ter rešili enajst ljudi, dočim je »flosar« Tomaž Zveček, oče šestero otrok blizu železniškega mosta utonil. Sava je nenavadno visoko narastla, ter preplavila vsa polja od Zagreba do Siska. Škode je na večih krajih napravila mnogo.

— **Za začasnega ravnatelja v goriški bogoslovnici** je imenovan profesor č. g. dr. Jakob Brumat.

— **Nagle in neprevidene smrti** je v Čepovanu na Goriškem umrl 80letni mož, po domače Arnest. Zadela ga je kap. Pri zadnjih državnih in deželnih volitvah je šel proti S. L. S. z izrekom, da »mu far nič ne da in da ž njim nič nima«. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

— **Lopovi v pasji lopi.** V četrtek okrog 9. ure zvečer so zaslišali prebivalci vile Ricchetti na Škorklji v Trstu nek šunder v šetališču. Pogledali so skozi okno in zapazili v mesečini nekaj moških, ki so se pripravljali, da pridejo v vilo. Začeli so klicati na pomoč, in lopovi so zbežali, dva pa sta se skrila v lopi za pse. Tam so jih prejeli in izročili redarjem.

— **»Izkoriščan« uradnik.** Nedavno je privatnih uradnikov v Trstu govoril med drugimi tudi znani sodrug dr. Puecher o izkoriščanih uradnikov, katerim prišteva tudi sebe. Zdaj pa preglejmo, kako je on »izkoriščan«. Kot finančni tajnik se je dal »zaradi bolezni« penzijonirati ter dobiva od tod prilično pokojnino. Vkljub »bolezni« je sprejel težki posel ravnatelja okrajne bolniške blagajne in, kar je postranska stvar, 10 tisoč kron plače na leto. Poleg tega je še odvetnik ter mu sama odvetniška pisarna nese celo premoženje. Tak proletarec pa se zares lahko navdušuje za socialno-demokraške ideale.

— **Dva nova osebna vlaka** vpelje južna železnica na progi Zidani most — Zagreb. Mešanec zvečer se opusti.

— **Zopet kobilice na Krasu.** Iz komenske okolice: Lanski gosti — kobilice — so že tukaj; in sicer v tolikem številu, da si ž njimi samo v enem kvadratnem metru mož lahko napolni vse žepe. Kaj bo z nami? Predlansko in lansko leto je bilo takšno, da smo si morali mašiti ušesa, da se nam ni toliko smilila mukajoča, lačna

živina. Kaj bo pa šele letos, ko komaj trava leze iz tal, pa se pase toliko živalic? Strah nas je, ko ni podpore od nikoder, niti enega vinarja; pač pa se nam svetuje, naj pasemo »picole«. Žalostna ironija!

— **Nov goriški občinski volivni red.** Dne 5. marca leta 1907 je sklenil deželni zbor goriški nov občinski volivni red. Z najvišjo odločbo z dne 30. marca l. l. pa je cesar potrdil omenjeni zakonski načrt. Ta novi občinski volivni red je važen radi tega, ker onemogočuje obstrukcijo v občinskem zastopstvu, ki bi preprečila izvolitev župana.

— **Vinska razstava v Tomaju.** Vinska razstava v Tomaju se bo vsled nepričakovanih ovir vršila dne 17., 18. in 19. maja t. l. in ne, kakor je bilo prej določeno, 1., 2. in 3. maja. Podrobni program se objavi pravočasno.

— **Samoumor.** Obesil se je v zaporu v Tržiču na Goriškem Josip Baldini. Obtožen od žene nezvestobe je bil odveden v zapor pred štirinajstimi dnevi. Ko je sedaj čul, da ga hočejo odvesti v Gorico, si je vzel življenje.

— **Začasno umirovljena** sta ljubljanski divizionar podmaršal Oskar Dillmann pl. Dillmont in višji štabni zdravnik prvega razreda in šefzdravnik vojaškega zavoda za invalide v Pragi dr. Anton Stare.

— **Jubilejski denar po 20 in 10 kron v zlatu.** Državni zakonik od dne 18. t. mes. priobčuje razglas finančnega ministrstva glede izdaje jubilejskih cekinov po 20 in 10 kron; pridejane so tudi slike treh kronskih novcev, po katerih se vidi, da tudi na tem jubilejskem denarju vladarjeva glava ni ovenčana z lavorjevim vencem, kar bi bilo ravno tem slavnostnim povodom najumestneje. Zlati po 20 K kovali se bodo tudi na zasebni račun, nasprotno pa zlati po 10 K samo na državni račun.

— **V Komendi** je umrla v soboto mati Marija Stele v 69. letu svoje starosti. Zapustila je sedem odraslih in tudi že preskrbljenih sinov. N. v m. p.!

— **Hrvaški in slovenski veroučitelji pri skupnem delu.** Odbor »D. S. K.« se je sešel dne 26. marca k seji v važni zadevi. Hrvaško katehetsko društvo je po svojem predsedniku dr. Jambrekoviču poslalo povabilo, naj bi se društvo slovenskih katehetov udeležilo prihodnjega katehetskega tečaja, ki se bo vršil v Splitu prve dni septembra. Odborniki so soglasno pritrdili tej želji in predlogu, naj se tečaj nazivlje »Hrvaško-slovenski pedagogiško - katehetski tečaj«. Delovalo se bo, da bodo Slovenci častno zastopani. »D. S. K.« pošlje tudi dva govornika, da bosta sporazumno z osnovatelji tečaja prevzela primerno tvarino in okvir tečaja. Opozarjamo člane katehetskega društva že sedaj na to velevažno prireditev, ki ima namen zbližati Slovence in Hrvate v najvažnejši in najpotrebnejši panogi — na polju duhovskega delovanja. Vsak katehet naj bi porabil morebitne počitnice za izlet, ki mu bo združil zanimivo s poučnim.

Koroške novice.

k **Odlikovana sta** stotnika Makso Schweighofer in Hugon Ventour pl. Thurmann od 17. pešpolka radi izvrstnega delovanja kot stotnijska poveljnika in sicer prvi s priznanjem Najvišje zadovoljnosti in slednji z vojaškim zaslužnim križcem. —

k **Bela Velika noč.** Kljub vsem vremenskim prorokom, da bo letošnja Velika noč zmerno, oziroma lepo vreme, je bil Velikonočni ponedeljek popolnoma z belo odejo ogrnjen. Snežiti je začelo na Koroškem po noči od nedelje na ponedeljek ter je snežilo cel dopoldan v ponedeljek. Padlo je kakih 40 cm snega.

k**Zopet nesreča vsled puške.** Pretečeni četrtek popoldne sta se igrala v Töbringu ključavničarski učenec Gärtner in pomočnik Moser z flobert-puško. Nenadoma se je pa puška sprožila in je kroglja zadela učenca Gärtnerja, ter mu prodrla pljuča. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je učenec ponoči nato umrl. Ta slučaj bodi vsem tistim v svarilen vzgled, ki imajo orožje v roki in ga ne znajo rabiti.

Ljubljanske novice.

lj **Bela Velika noč.** Včeraj nam je Veliko noč pobelil sneg. Vse gore okoli Ljubljane so pokrite s snegom. Ako se pelješ po južni železnici, se odkriva od Rakeka skoro do Borovnice prava zimska slika. Snega je ondi padlo par centimetrov visoko.

lj **Velikonočne procesije** v deželni bolnišnici v soboto popoldne ob 3. uri so se udeležili deželni glavar Šuklje, nadsvetnik Zamida, primarij dr. Gregorič in vse uradništvo.

lj **Velikonočne procesije.** Oblačno je bilo vreme na velikonočno soboto. Že je jelo nekoliko pršiti, zato se je bilo bati, da se ne bodo mogle izvršiti velikonočne procesije na prostem. Slednjič se je pa le toliko obrnilo na bolje, da so se vršile vse procesije po običajnem redu. Prva je izšla nunska ob 3. popoldne, zadnja ob pol 8. zvečer procesija Marijinih družb v Križankah. V stolnici se je vršila procesija okoli pol 5. ure popoldne. Najsvetejše je nosil premil. g. knezoškof ob azistenci stolnega kapitelja. Procesije se je udeležil deželni predsednik baron Schwarz z večjim številom deželnovladnih uradnikov, deželni glavar Šuklje z zastopniki deželnih uradov, predsednik deželnega sodišča Levičnik, zastopniki c. kr. finančnih uradov, ravnatelji srednjih šol, mnogi vojaški dostojanstveniki z generalom na čelu. Pri procesiji je svirala vojaška godba, ki pa z nekim neumestnim komadom ni povzdignila slovesnosti. Čulo se je več pikrih opazk med občinstvom glede na dotično fantovsko pesem. Velikonočno nedeljo se je vršila procesija pri lazaristih ob velikanski udeležbi ljudstva. Krasno je bilo razsvetljeno pročelje cerkve Jezusovega Srca in mali stolpič, ki se je svetil v električnih lučicah. Pri procesiji so nosile članice Marijine družbe rudeče in bele zastavice z vsemi prošnjami litanij presv. Srca Jezusovega in orodje trpljenja Gospodovega. Pri procesiji pri frančiškanih in v Trnovem ni igrala vojaška godba, temveč mestna, to pa zato, ker je vsled malega števila godbenikov izšla naredba, vsled katere se vojaška godba ne sme več deliti.

lj **Opozarjamo somišljenike in somišljenice,** da se danes zvečer sprejemajo v prostorih »Slov. kršč. soc. zveze« novi »Zvezini« člani in članice. Danes zvečer je tudi zadnji dan za ogiaševanje k stenografskemu kurzu.

lj **Društvo »Pripravniški dom«** bo radi posebne zapreke imelo svoj občni zbor mesto v četrtek šele v nedeljo, dne 26. aprila, ob pol 12. uri v konferenčni sobi c. kr. učiteljišča.

lj **Pogreb g. Frana Kollmanna** vršil se je včeraj popoldne ob velikanski udeležbi občinstva, ki je tako odlično proslavilo spomin tega spoštovanega ljubljanskega meščana. Na tisoče občinstva je napolnjevalo ulice, po katerih se je premikal sprevod. Truplo pokojnikovo je na »Mestnem trgu« blagoslovil knezoškof dr. Jeglič. V sprevodu so bile številne deputacije in društva: »Katol. rok. društvo«, »Ljubljana«, »Slavec« in »Sokol« z zastavami. Slovesni rekvij po pokojniku bo jutri, 22. aprila ob 9. uri dopoldne v stolnici.

lj **Dopust** je dovolil deželni odbor g. Mastnaku zaradi bolehnosti.

lj **Slovensko gledališče** namerava meseca julija ali avgusta prirediti nekoliko predstav v češkem gledališču v Kraljevih Vinohradih v Pragi. Tako poroča »Union« (»Politik«). Radovedni smo, kdo bo reprezentiral to »slovensko« gledališče. Pa menda vendar ne kavalirski gospod Danilo?

lj **Praznovanje godu sv. Jurija na ljubljanskem Gradu.** V zgodovinski kapelici sv. Jurija na ljubljanskem Gradu, glede katere je že cesar Friderik IV. ustanovil branje vsakdanje sv. maše, se bo praznoval praznik sv. Jurija v nedeljo, dne 26. t. m. ob 10. dopoldne s slovesno sv. mašo in pridigo.

lj**Poskušen samoumor.** V soboto popoldne se je ustrelil na Zaloški cesti v Šarabonovi gostilni gospod Franc Valenčič, 29 let star pravni praktikant pri tukajšnjem sodišču, rojen v Ilirski Bistrici. Valenčič si je zadal štiri strele v glavo in šel še sam v spremstvu policije v deželno bolnišnico. Vzeli so mu iz glave že tri kroglje in je upanje, da še okreva. Povod poskušenega samoumora je baje huda neozdravljiva bolezen v glavi, vsled katere je bil že v bolnici in je tudi že na Dunaju iskal zdravniške pomoči, ker jo ni dobil, si je skušal sam odpomoči.

lj **Prijet poštni defravdant.** V soboto so prijeli v Baselu poštnega defravdanta, aspiranta Cirila Požarja, kateri je 29. marca na pošti na tukajšnjem južnem kolodvoru defravdiral 3584 K 12 v. Pri njem so našli še okolu 2096 frankov. Privedli ga bodo k tukajšnjemu c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

lj **Kolo ukradel.** Izpred hiše št. 13 v Levstikovih ulicah je v soboto popoldne ukradel neznan tat delovodju »Kranjske stavbinske družbe« g. Antonu Nachtigalu kolo, vredno 140 K. Kolo je tvrdke »Premier« z belo policijsko številko 1303 na črnem polju. Pozor pred nakupom.

lj **Prijeta tatica.** Orožništvo v Vodmatu je aretovalo Jožefo Medvedovo iz Trboj, katera je na Jesenicah pod tujim imenom ogoljufala neko stranko za 40 K. Medvedova je bila radi nepoštenosti že večkrat predkaznovana.

lj**Izgubljene in najdene reči.** Marija Brankovič, kuharica, je izgubila staro, sivkasto denarnico z manjšo vsoto denarja. Našel je posestnik Mihael Schrey rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja. Pismonoša Franc Gubanc je našel dežno pelerino. Na južnem kolodvoru je izgubljena oziroma najdena stara barvasta srajca, siv platnen kovčeg, črn površnik z baržunastim ovratnikom, višnjeva deška obleka, siva suknja, dva dežnika, bel namizni prt, kmetska suknja, nož in 1 K 26 v. denarja in otroški dežnik.

lj **Velika pozabljivost.** Na velikonočno nedeljo se je med sv. mašo ob 11. uri v frančiškanski cerkvi nudil gledavcem zelo mučni prizor. Prišel je v cerkev s svojo soprogo gospod (ime zamolčimo), ki pripada ljubljanski inteligenci s klobukom na glavi. Pokrit je ostal nekaj časa in šele potem, ko je videl, da ga okrog njega stoječe občinstvo začudeno opazuje, se je osramočen odkril. Mož gotovo zelo redkokedaj prihaja v cerkev.

lj **Ponesrečena brezplačna vožnja.** Na južnem kolodvoru se je v soboto zvečer splazil na streho tovornega voza policiji dobro znani 31 krat predkaznovani Ljubljančan Mihael Komar in se hotel odpeljati v Trst. Komarja so pravočasno opazili in poklicali ondi službujočega stražnika, kateri ga je odpeljal v zapor. Komar brenči sedaj namesto v Trstu pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču.

lj **V blaznico pri sv. Jožefu** so radi blaznosti oddali bivšega znanega ljubljanskega čevljarskega mojstra Matijo Perne.

lj **Pazite na otroke!** Triletnega Ivana Modica, posestnikovega sina iz Ivanjega sela pri Rakeku je njegov pet let stari brat udaril s polenom na desno oko ter ga pri tem tako zelo poškodoval, da so ga morali oddati v tukajšnjo bolnišnico.

lj **V Kranju je izgubila** v nedeljo zvečer neka dama črno ročno torbico, v kateri je imela ključek in nekaj denarja. Pošteni najditelj naj blagovoli svoj naslov našemu uredništvu sporočiti.

lj **Za kruhom.** V soboto se je pripeljalo na tukajšnji južni kolodvor iz Amerike 60 Slovencev in Hrvatov. V nedeljo pa je prišlo iz Amerike 281 Slovencev in Hrvatov.

lj **Šest neznancev** je napadlo v Trstu težaka Antona Brodnika, doma iz Ljubljane ter ga oropalo za 6 K.

lj **Pes popadel.** V soboto popoldne je popadel nek velik pes Mahrovega slugo Antona Točaja za levo roko in ga telesno poškodoval.

Razne stvari.

Anekdote o Napoleonu.

General Dorsenne je bil pogumen vojak, imel pa je slabost, da se je rad lišpal; zato ga je Napoleon imenoval svojega »lepega gospodiča«. Nekega dne si je Napoleon po utrudljivem pohodu naročil pri mladi vojaški branjevki, ki ga ni poznala, kozarec vina. Ko je vino izpil, pokaže na Dorsenna, rekoč: »Evo, cesar plača.« — Mlada žena se začudeno okrene, pogleda na lepotičenega generala ter reče: »Ta, pa cesar? To pravite komu drugemu? Cesar se gotovo ne lišpa tako!« Nato se obrne k Napoleonu, češ: »Vi bi že znali prej biti cesar.« — Pravijo, da se Napoleon morda nikdar ni tako prisrčno smejal kakor takrat.

* * *

Na plesu, ki ga je priredilo pariško mesto o priliki poroke Napoleonove z Marijo Lujizo, zapazil je cesar elegantno, bogato oblečeno gospo, ki je nosila samo v dijamantih celo premoženje na sebi. Vprašal je, kaj je njen soprog, da ji zamore kupiti toliko dragocenosti, in zvedel je, da je mož tobačni tovarnar. Takoj se je rodila v Napoleonovi glavi misel, da bi bilo dobro, take obile dohodke preskrbeti državi, in čez nekaj dni je izdal ukaz, s katerim je bil proglašen — tobačni monopol.

* * *

Tudi na otoku sv. Helene je bil Napoleon še semtertje šaljiv. Neki zidar, ki je zidal na hiši za cesarja v Longwoodu, je padel z nevisokega odra ter se nekoliko ranil. Napoleon ga je tolažil, češ: »Ne bo nič hudega. Poglej mene, ki sem padel s čisto drugačne visočine, pa še živim in stojim zdrav na lastnih nogah!«

Solnograška zidarska stavka končana.

Solnograški zidarji so končali sedemtedensko stavko. Sklenili so štiriletno pogodbo, da znaša najmanjša plača za uro 43 vinarjev.

Potopljena ladja.

Pri Cataniji se je ob hudem viharju potopila neka jadrnica. Moštvo je utonilo.

Legar na Ogrskem.

V Steinamangerju je dozdaj obolelo na legarju 186 oseb, veliko bolnikov je umrlo. Rezervistov ne pozovejo k orožnim vajam.

Velike povodnji v Ameriki.

Reka Missouri je prestopila bregove. Dvanajst hiš in nad tisoč farm je uničenih. Utonilo je 45 oseb.

»Brat« umorjene srbske kraljice Drage aretiran.

V Celovcu se je nastanil v nekem hotelu moški, ki je trdil, da je brat kraljice Drage. Hodil je po mestu in je v trgovinah izbiral vsakovrstno blago ter naročil, naj ga pošljejo v hotel. Nazadnje ga je opozoril policijski nadzornik, da so bratje kraljice Drage že pomrli v l. 1903 nenaravne smrti. Na policiji se je dognalo, da je visoki gospod neki pikolo po imenu Sirc.

Španski kralj ponesrečil?

Madrid, 19. aprila. Ko se je kralj danes z avtomobilom peljal v gledališče, se je zadel njegov avtomobil v tramvajski voz. Avtomobil se je neznatno poškodoval in se odpeljal dalje. Kralju se ni ničesar zgodilo.

Železniška nesreča.

V noči od sobote na nedeljo je zadel v Sesto Calende v Italiji osobni vlak v tovornega. Deset oseb je bilo ranjenih.

Na veliko nedeljo umoril ženo.

V okraju Baone blizu Brescie v Italiji je umoril 60letni posestnik Pietro Facehini svojo ženo, ker je dobil anonimna pisma, ki so ga opozarjala, da mu je žena nezvesta. Mrtvemu truplu je še z motiko odbil na roki prste s klicem: »Tu imaš še za zakonolomstvo!« Sinčku, ki je pritekel na vpitje v bližino, je istotako odsekal Facehini prste. Morilec je ubežal, vendar so ga prijeli orožniki.

Galeb — pismonoša.

Iz Madrida se poroča: Na balkon neke vile v Biarien je priletel 19. aprila t. l. galeb, ki je imel na nogi pritrjeno pismo, prepleteno s slamo. Pismo se glasi: »20. febr. 1908. Bivamo na otoku, ki na zemljevidu še ni zaznamovan, približno 32 stopinj severne širine in 46 stopinj dolžine. Šest mož nas je od parnika »Lactour« iz St. Nazaire. Živeža imamo za pet mesecev. Prosimo za pomoč. Kapitan Garadock.« To poročilo se je takoj brzojavno sporočilo mornariški oblasti v St. Nazaire. Otok, kjer biva teh 6 ponesrečencev se nahaja v Atlantskem morju. Prvi parnik, ki bo plul iz Evrope proti Antilom, bo skušil med vožnjo poiskati omenjeni otok.

Od picola do milijonarja. Aretacija pariškega bankirja Rochette je povzročila na tamošnji borzi precejšnjo osupnenje, kakor tudi v francoskih parlamentarnih krogih. Po tej finančni katastrofi so prizadeti vsi sloji. Oškodovani pa bodo, kakor navadno, le manjši shranjevalci denarja, ki so se dali zapeljati vsled visoke dividende. Ne dogodi se mnogokrat, da postane bivši picolo v starosti 30 let bankir, ki bi imenoval dolg 150 milijonov svojo lastnino in pri čegar podjetju bi bilo udeleženih 40.000 oseb. Rochette je bil preje v neki kavarni v Melunu natakar, nato je prišel v Pariz, kjer se je priučil knjigovodstvu ter pričel tu denarne kupčije s kapitalom 5000 frankov, ki jih je priženil. Sedaj je brezvestni pustolovec naenkrat zdrknil s svoje solnčne višine ter zapustil med ljudstvom le revščino in tarnanje, v pariških denarnih krogih pa osupnenje in sramoto.

Telefonska in brzojavna poročila.

P. TOMAŽ LEMPL UMRL.

Št. Andraž na Koroškem, 21. aprila. Tukaj je včeraj popoldne po dolgotrajnem bolehanju umrl jezuit o. Tomaž Lempl, bivši superior in spovednik v Ljubljani.

KRANJSKI GOSTILNIČARJI NA DUNAJU.

Dunaj, 21. aprila. Sem se je pripeljalo 25 kranjskih restavraterjev in gostilničarjev, da se pouče o tujskem prometu na Dunaju.

NEMŠKI CESAR V PULJU.

Berolin, 21. aprila. Nemški cesar Viljem pride v Pulj dne 6. maja. Iz Pulja se nemški cesar skoro gotovo pelje skozi Ljubljano in Gradec na Dunaj.

PROTI WAHRMUNDU.

(Glej politični pregled na prilogi.)

Briksen, 21. aprila. Tu se je včeraj vršilo velikansko protestno zborovanje proti profesorju Wahrmundu. Navzoč je bil nadškof Altenwiesel, na tisoče ljudstva in vsi krščanskosocialni deželni in državni poslanci. Poslanec Schraffl je zahteval zaščito za katoliško vero v Avstriji, ker je sedaj katoliška vera v Avstriji popolnoma izpostavljena napadom. Resolucije shoda odločno zahtevajo, da se Wahrmunda odstrani, takojšnje sklicanje deželnega zbora in da ima papežev nuncij pravico protestirati, kadar se žali katoliško vero, cerkev ali sv. očeta. Zborovalci so protestirali proti umešavanju cerkvi sovražnih krogov. Po zborovanju je množica priredila nadškofu slavnostni sprevod.

NOVA WAHRMUNDOVA BROŠURA.

Monakovo, 21. aprila. Tu je o velikonočnih praznikih izšla nova Wahrmundova brošura »Ultramontan«.

SPLOŠNA STAVKA ZA VOLIVNO PRAVICO NA OGRSKEM.

Budimpešta, 21. aprila. Kongres socialne demokracije je sprejel resolucijo, s katero se napoveduje splošna stavka obrtnega in poljedelskega delavstva na Ogrskem, ako vlada namestu splošne, enake in tajne volivne pravice predloži ogrskemu parlamentu predlogo za pluralno, javno glasovanje.

SPOR MED ITALIJO IN TURČIJO PORAVNAN.

Dunaj, 21. aprila. Turški poslanik se je oglasil pri italijanskem ministru za zunanje zadeve Tittoniju in mu dal zadovoljiva pojasnila glede na italijanske zahteve, kar se tiče poštnih uradov. S tem je spor končan in je italijanska brodovna divizija, ki je že odplula v turške vode, dobila povelje se ustaviti.

SPOR MED KITAJSKO IN JAPONSKO.

Peking, 21. aprila. V Amoy, kjer Kitajci bojkotirajo japonsko blago, odide japonsko brodovje.

RUSKO POSOJILO.

Peterburg, 21. aprila. Po rešitvi proračuna predloži ruska vlada ruski dumi predlogo za najetje novega posojila v znesku 150 milijonov rubljev. Polovico tega posojila se bo najelo iz državne poštne hranilnice.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 21. aprila.

Pšenica za april	11·30
Pšenica za maj	9·50
Pšenica za oktober	6·36
Koruza za maj	7·15
Oves za april	7·10

Efektiv: 15 višje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
20	9. zveč	23·7	3·8	sr. sev.	obl.	
21	7. zjutr.	24·6	3·4	sl. „	obl.	21·2
	2. pop.	25·5	7·0	sr. jug.	„	

Srednja včerajšnja temp. 2·7°, norm. 10·5°.

Odtok vode pospešujočo, kisline razredčujoče. Naravni Natron-lithion vrelec proti vodni kislini, frganju, diabetes, želodčnemu in črevesnemu kataru, boleznim v mehurju in ledvicah itd. Dobiva se povsod, v Ljubljani pri Mih. Kastnerju.

VITA

180 12—11

965 1—1

Ivan Jebačin naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov žalostno vest, da je njegov iskreno ljubljeni, blagi oče, gospod

Andrej Jebačin

posestnik

v Senožečah dne 17. aprila t. l. popoldne v 78. letu starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši dne 19. t m. dopoldne iz hiše žalost na pokopališče v Senožečah.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v farni cerkvi v Senožečah.

Dragega pokojnika se priporoča v blag spomin.

Ljubljana, 18. aprila 1908.

(Brez vsacega posebnega obvestila.)

973

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo k sebi poklicati našega iskrenoljubljenega soproga, očeta, brata, tasta, starega očeta in strica, gospoda

Karola Kotnika

posestnika na Mirkah

danes dne 20. aprila po dolgi mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v 60. letu svoje dobe

Pogreb bo v sredo dne 22. aprila ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Verdu, kjer se polože ostanki rajnika v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Na Mirkah pri Vrhniki, dne 20. aprila 1908.

Žalujoči ostali.

973

Zahvala.

Povodom smrti mojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, gospoda

Viktorja Klinarja (Petrana)

posestnika na Bledu

izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavni požarni brambi, gg. pevcem za ginljive žalostinke, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremili dragega rajnika na zadnjem potu, kar mi je bilo v veliko tolažbo.

Ljubljana-Bled, 21. aprila 1908.

Ivana Klinar
soproga.

Mala oznanila.

(Vsaka beseda velja 2 vin.)

Službe iščejo:

Kuharica, stara nad 30 let; šla bi najraje v kako župnišče na deželi. Naslov pove uprava.

Mladenič, vojaščine prost, ki bi mogel vršiti tudi manjša pisarniška dela pri kaki posojilnici. Ponudbe sprejema uprava lista.

Občinski tajnik. Vpokojen nadučitelj želi službo obč. tajnika pri kakem županstvu S. L. S. blizu Ljubljane.

Proda se:

Malo posestvo, obstoječe iz hiše ter malega vrta v bližini Ljubljane. Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod 101.

Dobro ohranjen glasovir. Cena primerna. Ponudbe z naslovom na upravo lista.

Stanovanja:

Išče se stanovanje v sredini mesta z eno ali dvema sobama ter kuhinjo. Ponudbe na upravo tega lista.

Lepa meblovana soba se takoj odda. Kje, pove uprava tega lista.

Stanovanje s hrano, poseben vhod v sobo, išče samski uradnik, Ponudbe sprejema uprava na naslov „X. Y“

Kupi se:

„Dom in Svet“ 1891, 1892, 1893.

Odšla

neznanokam je že blizu pred 5. leti gospa **Julijana Janežič** s svojo **hčerjo Julijano Janežič,** obe rujavih las, prva velika, močna, v 52. letu, hči v 26. letu. Obe naj se takoj oglasite, oziroma se prosi ona oseba, ki vé kaj zanesljivega o njunem bivanju, naj isto sporoči proti nagradi. Radi neke zelo važne rodbinske zadeve se nujno želi izvedeti za navedeni osebi.

Zaprta pisma pod šifro **»J. G.«** na upravo „Slovenca“. 933 1—1

966 1—1

Krajni šolski svet v Leskovcu pri Krškem naznanja tužno vest, da je umrl gospod

Ivan Rupnik

nadučitelj

velikonočno nedeljo po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb bo v torek, dne 21. aprila, ob 10. uri dopoldne.

Riedl, načelnik.

Leskovec, 20. aprila 1908.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti svoje edine nepozabne hčerke, gospodične

Evgenije Pader

učiteljice

kakor tudi za častno spremstvo drage pokojnice in za darovane krasne vence izrekam tem potom prijateljem in znancem srčno zahvalo.

Posebno se tudi zahvaljujem škofjeloškim gg. učiteljem, ki so se s šolsko mladino udeležili sprevoda, kakor tudi drugim njenim kolegom in koleginjam iz okolice. 967

V Škofji Loki, 20. aprila 1908.

Ivana Pader.

Slovesen rekvijem

po umrlem gospodu

Francu Kollmann-u

se vrši **jutri, v sredo, 22. aprila, ob 9. uri dopoldne v stolnici,** h kateremu se vabijo prijatelji umrlega, kakor tudi drugi pobožni verniki. 972

Nova, enonadstropna hiša

(vila), v prav prijaznem kraju v Ljubljani, s prosto ter idilično lego in krasno **urejenim vrtom,** davka prosta **se proda.** Zahteva se na roko 5000 gld., drugo lahko ostane na hiši. Ker je blizu farna cerkev, bi bila pripravna posebno za kakega upokojenega gospoda duhovnika. Informacije daje upravništvo „Slovenca“. 955 4—1

V nekem trgu blizo Ljubljane **proda** se prostovoljno 931 3 1

: hiša :

stoječa ob okrajni cesti blizo farne cerkve. Ista je pripravna za gostilno ali trgovino. Zraven iste se nahaja velika delavnica z orodjem, pripravna za ključarski, kovaški in kleparski obrt, ter nekaj zemljišča.

Naslov pove upravništvo.

Mirna stranka išče mirno

stanovanje

dve sobi, za avgust. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 970 2—1

Martin Bizjak

kipar in pozlatar

Ljubljana, Kolodvorske ulice 32

(v hiši g. Vodnika)

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za napravo

cerkvenih kipov

iz marmorja, cementa in lesa, dalje **nagrobnih spominkov,** kakor tudi v izdelovanje **altarjev** ter za vsa v pozlatarsko in podobarsko obrt spadajoča dela.

Opirajoč se na svojo večletno prakso v tuin inozemstvu se nadejam zadovoljiti v polni meri vsakega cenjenega naročevalca.

971 8—1

A 72/8/38 964 1—1

Razglas

o prostovoljni dražbi premičnin.

V zapuščino župnika g. **Leopolda Lotriča** spadajoče premično blago cenjeno skupaj na 1267 K 34 h kakor živina, krma, čebele, gospodarsko orodje, pohištvo, posoda in sploh vse druge premičnine razven knjig se bodo prodajale na prostovoljni dražbi

dne 22. aprila tega leta

t. j. v sredo po Velikinoči in če treba naslednji dan ob 9. uri zjutraj počenši v župnišču v Zlatempolju.

Plačati treba takoj!

Za kakovost in množino v cenilnem zapisniku navedenih predmetov se ne jamči.

Pojasnila daje notar Janko Rahne na Brdu.

Na Brdu, dne 16. aprila 1909.

C. kr. notar kot sodni komisar:

Janko Rahne.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica K 2,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2

sprejema **vloge na knjižice** in **na tekoči račun** ter je obrestuje **od dne vloge** po

4½%.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond K 200.000.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik. Tisk »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Skrb za mladino.

Po mnogih krajih, zlasti po mestih, se dandanes mladina sistematično pokvarja in pohujšuje. Dobičkaželjnost in trgovska špekulacija je javno moralo docela skvarila in uničila. Kako malo se briga liberalno trgovstvo za dostojnost in vest, dokazujejo razna izložbena okna velikih in tudi malih trgovin n. pr. v Ljubljani. Slike, podobe, razglednice, ki predstavljajo nemoralnost, ki vzbujajo pohot in vlečejo v nebrzdanost, ilustrirane knjige, ki imajo očividno nenravni namen, so prišle v naših krajih in trgovinah kar v navado. Drugod občinstvo ni tako mrzlo in potrpežljivo in ne trpi kar meni nič tebi nič takega javnega pohujšanja; če drugega ne, smili se jim nedolžna mladina, kateri se prav s takimi slikami vlije prvi strup nenravnosti v neomadežana srca. Vsak treznomisleč in pameten družinski oče bi moral spoznati, da se tudi pri nas čednost in nravnost izpodkopuje z nenravnimi predmeti v izložbenih oknih. Če se oblastveni organi ne zmenijo za to, če postava take reči dovoljuje, potem naj bi se zganili očetje, naj bi se ojunačile matere, pa naj bi protestirale proti javni korupciji, proti javnemu kvarstvu. V Monakovem n. pr. se je pred več leti osnovalo društvo, ki ima namen boriti se proti takemu pohujšanju. Na tisoče in tisoče članov s cele Bavarske že šteje to društvo, ki opozarja oblastva na razne dvomljive trgovine, ki skuša doseči, da se take trgovine bojkotirajo. Možje izmed priprostega ljudstva, možje učeni, duhovniki, zdravniki, vzgojitelji, — vsi so se združili v obrambo nedolžne mladine.

Kaj pa pri nas? Ustanavljajo se društva za varstvo mladine, lečiti hočejo ostrupljeno mladino, na drugi strani pa podpirajo ali vsaj puste na miru one, ki kuhajo in prodajajo in ponujajo strup nedolžni deci. Če bo javna oblast trpela, da bodo brezvestni trgovci zamorili čut sramežljivosti v naši mladini, potem naj se le ustanavljajo društva za varstvo mladine, vedno več jih bo treba, pa ne bo nič pomagalo.

Izpregovorili smo prvo besedo v svarilo mladinskim pohujšljivcem in v opomin postavljeni oblasti, ki naj čuva našo deco. Ostali pa ne bomo pri pohlevni prošnji.

Napredek Novega mesta in zdravstveni oziri.

Pretečeno soboto se je vršil stavbeni ogled poleg ženske bolnice, ki se sedaj gradi, v zadevi mrtvašnice. Pred par leti se je določilo, da bode stala mrtvašnica na vzhodno-južni strani nad strmino Krke, kateri prostor je nedostopen javnosti. Ravno tam bi se imela graditi izolirana bolnica za nalezljive bolezni. Pokupili so za drag denar gospodarska poslopja, jih porušili ter prostor splanirali, kar je stalo ogromno vsoto. Kar naenkrat se jim ne zdi ta prostor več primeren za mrtvašnico ter so se odločili, da jo postavijo ob novo projektirani ulici, ki je nastala vsled regulacije po zadnjem požaru. Prezrli so zdravstvene ozire, zatem § 77. stavb. reda, po katerem se predpisuje za take stavbe osamljena lega. V tej ulici, ki se jim je svoj čas zdela tako važna, hočejo z zgradbo mrtvašnice omejiti javni promet. Poslužujejo se te ulice tujci in domačini, ker drži s kolodvora mimo kapiteljske cerkve čez mesto in vsi tostranski meščani, ki hodijo v kapiteljsko cerkev. Poleg mrtvašnice, v oddalji treh metrov je sosedova hiša, čez ulico so zopet hiše z enim večjim hotelom. Vse te stavbe izgube na svoji vrednosti. Na ostalih stavbenih praznih parcelah pa ne bo nihče maral več zidati, ker že sam pogled na mrtvašnico napravi na človeka žalosten ali vsaj neprijeten vtis. Pri lokalnem ogledu se je povdarjalo, da se zgradi mrtvašnica le začasno na tem prostoru. Ko se odkupi sosedova hiša, se pa premesti na prvotno določeni prostor. Mrtvašnica bo stala 10—12 tisoč kron. To niso igrače, da bi se z javnim denarjem tako trosilo in da bi se le začasno gradile take stavbe. Sicer bi bila potem mrtvašnica oddaljena od glavnega poslopja 20 metrov; potem pa je pokopališče oddaljeno tudi komaj 50 metrov, in na njem se nahaja v najbližnjem vogalu mrtvašnica, ki se uporablja le redkokdaj. Ako bode zadostovalo pokopališče za bolnico, zadostuje tudi prav lahko obstoječa mrtvašnica saj za prva leta. — Glavno poslopje je malo čez polovico dogotovljeno, pričeta še ni bolnica za silo, denarja se je pa že toliko porabilo. Samo planiranje in kopanje kleti stane nad 25.000 kron; kljub tej ogromni vsoti še ni vse splanirano, stalo bode še nekaj tisočakov, a kje so? Ako ima zavod služiti v blagi namen, ni potreba delati pri tem drugim škode, če kdo komu ni všeč. Namen, postaviti na tak prostor mrtvašnico, ni gotovo ničesar drugega, nego izzivanje, ki izvira iz sebičnih namenov. Vsaj sklepa se to lahko iz izjave, katero je izrekel član komisije. — Če so bili svoj čas merodajni »zdravstveni oziri«, n. pr. pri kandijanskih semnjih, zatem po mestu pri raznih greznicah, in se je opetovano povdarjalo, da se ima pokopališče premestiti iz teh ozirov ven iz mesta, in če je neki gospod pritiskal na veščaka v zdravstvenih zadevah, da naj ne protestira proti prostoru, na katerem se ima graditi mrtvašnica, dasi je isti sam veščak, potem sklepamo, da so tu v prvi vrsti vzeti v poštev javni in zdravstveni oziri in gotovi predpisi! Stavbeno komisijo pa bi v tem slučaju po našem mnenju imelo sklicati okrajno glavarstvo, ne pa občina. Stavba ni privatno podjetje, ampak je javno, ker se gradi z javnimi zalogami. Povabiti bi se imelo vse mejaše, ne pa samo nekatere, ker tu se ima vršiti vse nepristransko, po § 89. stav. reda. Politična oblast ima dolžnost, poslati k lokalnemu ogledu javnih stavb veščaka v stavbenih zadevah, kar je tudi storila. Da se je tega sprejelo tolikanj neuljudno, in da se mu je reklo, da nima tu ničesar odločevati, ko je isti zahteval nekih pojasnil, s tem se je vladnega zastopnika javno osmešilo in je bil isti popolnoma upravičen, zapustiti lokalno komisijo, še predno je ista pričela razpravljati. O navedenem naj javnost razsoja; dela se za napredek mesta, ali s tem se dela ovire razvoju in blagostanju meščanstva. Politična oblast naj pa tudi tu pokaže svojo moč, ker tudi tu pridejo v poštev javni interesi. Marsikateri veščak se čudi, da se je povzročilo toliko dela brez potrebe. To se ni izvršilo zastonj!

WAHRMUND

ne bo koncem maja zopet predaval, kakor naznanil inomoški akademiški senat. Tirolsko ljudstvo bo že poskrbelo, da ostane ta oglas le — pobožna želja.

20.000.

20.000 zavednih tirolskih kmetov je na zborovanju na velikonočno nedeljo v Briksnu zahtevalo, da se odstrani od inomoškega vseučilišča brezverski Wahrmund.

BARON AEHRENTHAL

je objavil v »Matinu« članek, kjer poudarja pomen solidarnega nastopa velesil na Balkanu. Koncert velesil na Balkanu ostane — vkljub prizadevanju nekaternikov, ga podreti.

SKUPNI PRORAČUN ZA LETO 1909.

Skupni proračun za leto 1909 nima posebnih povišanj razun potrebščin za mornarico, ki izkazujejo 78 milijonov nasproti 56 milijonom v lanskem letu.

ZAROTA.

»Dziennik poljski« poroča, da je grof Potocki bil žrtva velike rusinske zarote. Na dan umora so bili rusinski dijaki zbrani v neki kavarni ter so čakali izida. Sziczynski je bil baje za morilca določen po žrebu.

VELESRBSTVO.

Srbska vstaški odbori v Bosni in Hrvaški. — Pašić vodja propagande. — Srbski generalni štab organizira vstajo. — Od Drave do Bospora!

»Pester Lloyd« poroča: Vkljub vsem dementijem srbske vlade je in ostane dejstvo, da vodijo velesrbsko propagando v srbskem ministrstvu za zunanje zadeve. Tu je namreč poseben oddelek — »makedonski oddelek« — ki je vodil dozdaj propagando v Stari Srbiji, po inicijativi Pašićevi pa zdaj vodi tudi velesrbsko agitacijo v Bosni. Bosna je razdeljena v posamezne vstaške okraje, katerim načeljuje šef, ki potom agentov ljudstvo hujska proti Avstriji, organizuje vstaške čete in zaloge orožja. Ti distriktni šefi so uradniki makedonske sekcije srbskega ministrstva za zunanje zadeve in od njega tudi dobivajo plačo. Vstaški načrt je sestavil srbski generalni štab sam . . .

SRBSKI DEMENTI.

Belgrajski korespondenčni urad javlja sledeče:

»Povodom viesti nekih bečkih i peštanskih novina, da se u posljednje vrieme po Bosni i Hercegovini, Hvatskoj i južnoj Ugarskoj iz Srbije vodi velika srbska agitacija, opunovlašteni smo izjaviti, da su gornje viesti zlonamjerni apokrifi, kojima je jasna tendencija prikazati Srbiju gniezdom agitacije i time u susjednoj monarhiji, osobito u Ugarskoj, huškati protiv Srbije. Najodlučnije prosvejdujemo protiv ovoga postupka, te izjavljujemo, da u Beogradu ne izvadjaju nikakovu veliku srbsku propagandu. Ovakova agitacija ne bi se ni časka u Beogradu trpila, a još manje bi se podupirala.«

DEMONSTRACIJE ITALIJANSKEGA BRODOVJA PROTI TURČIJI.

»Agenzia Stefani« označuje za vzrok demonstracije italijanskega brodovja v Turških vodah negativni odgovor turške vlade glede na ustanovitev italijanskih poštnih uradov v Carigradu, Solunu, Smyrni, Jeruzalemu in Valoni. Turčija je nameravala preprečiti ustanovitev italijanskih poštnih uradov z orožjem. Drugi vzrok je umor frančiškana Pacini v Dorni v Tripolisu — kajti v umor tega veleugledenega moža so zapletene turške oblasti. Italija je Turčiji zamerila tudi to, da dela težave italijanskim podjetnikom v rudokopih v Herakleji, drugod zopet menijo, da hoče Italija Turčijo ustrašiti, da dovoli železnico Donava—Adria.

PONESREČEN DEMENTI.

»Gazzetta di Venezia«, »Adriatico«, »Gazzettino« in »Difesa« doprinašajo dokaze za to, da je knez Nikolaj črnogorski na sovjem potovanju v Peterburg res obiskal cesarja Viljema II. v Benetkah brez vednosti italijanskega kralja, kar je, kakor znano, izkušal utajiti knez sam, potem »Agenzia Stefani« in »Nordd. Allg. Ztg.«. Bodi temu, karkoli, gotovo je, da je knez imel do Viljema tajno željo, katere slednji ni sprejel.

KDO BO V BOSNI NASLEDNIK BURIANOV?

Dunaj, 21. aprila. Poroča se, da bo namesto Buriana, ki se ni pokazal dovolj energičnega nasproti velesrbski propagandi, imenovan za skupnega finančnega ministra in upravitelja Bosne grof Ivan Zichy, ki je prej bil voditelj katoliške ljudske stranke na Ogrskem. Zichy je zaupnik prestolonaslednikov.

HESENSKA PRINCESINJA ZASTRUPLJENA.

Berolin, 20. aprila. Pred nekaj dnevi sta veliki knez in kneginja hesenska odpotovala v Peterburg obiskat carico, ki je sestra velikega kneza. Veliki knez je izpočetka hotel vzeti seboj prestolonaslednika Jurja, toda ministrstvo se je temu uprlo in spomnilo na dejstva, da je pred nekaj leti na potovanju v Rusijo v tajnih okoliščinah umrla princesinja Elizabeta, hčer velikega kneza iz prvega zakona. Princesa je popila čašo čokolade, nato pa kmalu umrla. Splošno se sodi, da je bila zastrupljena, čeprav se je oficielno razglasilo, da je umrla za difteritis. Ministrstvo je zmagalo.

Štajerske novice.

š **Umrl je** veliko soboto popoldne v Ptuju okrajni glavar Prahl pl. Talfeld. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne.

š **Obesilo** se je Velikem vrhu blizu Šmartnega ob Paki 16letno dekle Kogovnič.

š **Umrl je** v Rogaški Slatini kavarnar Tarzer.

š **Stoletnico gimnazije v Celju** proslavijo meseca junija na slovesen način. Seveda bo vse ultranemško!

š **Iz poštne službe.** G. Jakobu Čučeku je podeljeno poštno ekspedicijsko mesto pri uradu v Št. Volbenku v Slovenskih goricah. — V poštno-oficiantskem statusu sta višje pomaknjena poštna oficianta Josip Zupanek v Celju in Aleksander Bodmann v Poljčanah.

Gospodarstvo.

g **Uradniške stavbinske zadruge.** V posvetovalnici dunajske trgovinske zbornice je te dni predaval vladni svetnik Koska iz Berolina o organizaciji uradniških stavbinskih zadrug in o državni pomoči za iste. Kakor smo v tem listu pri naznanilu predavanja omenili, je svetnik Koska soustanovitelj in organizator berolinskega društva za uradniška stanovanja ter strokovni decernent za to vrsto zadružništva. Kot takemu so mu torej dotične razmere na Nemškem in zlasti na Pruskem iz prvega vira znane. — Govornik je izvajal, da ostane prizadevanje delavskih slojev in uradništva, da bi dosegli večje mezde in plače ter si tako izboljšali življenjske pogoje, deloma brezuspešno vse dotlej, dokler bodo vse te poboljške absorbirale vedno višje najemnine. Vsi ti napori za večjimi dohodki koristijo sedaj le lastnikom hiš in stavbišč. Trebalo bo torej delati na to, da se tako važen izdatek, kakor je najemnina za stanovanje, ustali, in sredstvo za to dobimo v samopomoči, ako ustanavljamo stavbinske zadruge. Prav je, da uradništvo pogumno in z zaupanjem v končni uspeh nastopi pot, a tudi država bi morala to gibanje podpirati z dovoljenjem kolikor mogoče visokih hipotek. V narodno-gospodarskem oziru je ugodnejše, da gradijo stanovanja stavbinske zadruge, kakor pa, če bi država zidala hiše kot svojo last. — Govornik je na to razvil sliko, kako taka zadruga nastane, kako je sestaviti pravila, kako postopati pri nakupovanju stavbišč in načrtih za stavbe, kako se izračuni zadostne dohodke in porazdeli najemnine ter odkaže stanovanja zadružnikom. Nasvetoval je, na kar treba pri tem paziti in svaril pred možnimi pogreški; navedel je pogoje, pod katerimi daje pruska država takim zadrugam posojila ter priporočal iste tudi avstrijski vladi. Na Pruskem in v Nemčiji sploh podpira država pred vsem take zadruge s posojili, katerih stavbe ostanejo skupna last zadružnikov. Na ta način se onemogoči zasebna špekulacija zadružnikov. Še le zadnji čas se je začelo dajati posojila tudi posameznim podjetnikom, ako dotičnik v hiši, namenjeni samo eni družini sam stanuje in odstopi državi pravico, da mu jo sme odkupiti. Država plača v tem slučaju tudi prirastek na vrednosti. Ako pa država pozneje tako hišo proda z dobičkom, izplača polovico tega dobička prejšnjemu lastniku. Poleg tega se je sklenilo, da se bo odslej dajalo na breme majhnih premoženj posojila do 90% vrednosti. — Sploh velja na Pruskem načelo, da država daje le posojila na drugem mestu; kajti prve hipoteke si stavbinske družbe lahko same nabavijo v mejah pupilarne varnosti. Država posojuje torej izza 50 odstotkov vrednosti (prva uknjižba) ali do 90 odstotkov vrednosti stavbe z zemljiščem vred ali pa do 100% vrednosti stavbe same. Od državne hipoteke se plačuje 3% obresti in 1% na račun amortizacije; tako da se dolg plača vštevši prihranke na obrestih, v 46 do 47 letih. Pogoji so lahki: zadružnik je lahko kdorsibodi; toliko stanovanj pa kakor odgovarjajo razmerju državnega posojila, mora zadruga dati v najem državnim uslužbencem; ostanek je na razpolago zadružnikom. Običajno se mora torej dati 40 odstotkov stanovanj državnim uslužbencem v najem, 60 odstotkov stanovanj ostane zadružnikom.

Končno je govornik poročal o velikih uspehih te vrste zadružništva na Pruskem ter izročil osrednjemu zavodu za reformo stanovanj dragocenega gradiva, povabivši načelnika in zastopnike ministrstev, da pridejo vprašanje proučevat na Prusko somo, kjer jim bo drage volje voditelj.

g **Nemčija se klanja pred velikim kapitalom.** Nemčija si izposodi 650 milijonov mark po 4 odstotke, dočim je zadnji čas dobivala posojila po tri in pol in tri odstotke. Rabi pa to ogromno vsoto za pomoč industriji, katero hoče z velikimi investicijami rešiti krize. Dosedaj je Nemčija dobivala denar doma, sedaj ga mora iskati na Francoskem in Angleškem. Tudi znamenje splošne denarne krize!

Išče se 956 2

stanovanje

za zakonsko dvojico brez otrok ob periferiji mesta z dvema sobama, vrtom ter pritiklinami. Ponudbe na upravo „Slovenca“.

Z blagom sem zadovoljen

je izvrstno

poroča **Prvi kranjski tovarni testenin** trgovec gospod **Ivan Čergolj** iz Trsta.

301

Slavnemu občinstvu, posebno pa prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko obrt

v Wolfovih ulicah št. 1

nasproti frančiškanske cerkve

ter vsa v vso to stroko spadajoča dela kot izdelovanje oltarjev, prižnic, tabernakljev itd. in zagotavlja kolikor možno umetno in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in predloženih načrtih.

Cene zelo zmerne! Priznano dovršena dela!

466 Z odličnim spoštovanjem 52—9

Aleks. Götzl

podobar in pozlatar.

Steckenpferd-lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo.

67[illegible] 40—6

Zahtevajte zastonj

ta franko moj veliki, bogato ilustrovani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnin in srebrnin, godbenega orodja, jeklenega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura	K 3·—
Ivic. izvir. „Roskopf" pat. ura	„ 4·—
registr. „Adler Roskopf", nikel remont. s sidro	„ 7·—
Goldin rem. ura „Luna", kolesje z dvojnim plaščem	„ 8·50
srebr. rem. ura „Gloria"	„ 8·40
„ „ „ dvojni plašč	„ 12·50
„ sklep. verižica z rinčico na pero in karab., 15 gr. težka	„ 2·80
Tele nikel ure cilind. z „Luna" kolesjem	„ 10·50

ure z kukavico K 8·50, budilka K 2·90, kubinjska ura K 3·— švarcvaldska ura K 2·80.

Za vsako uro 3letno pismeno jamstvo!

Nikak riziko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure Hanns Konrad, [illegible] v Mostu (Brüx) Češko 654 1318 1—4

Cena steklenici 80 v. Dobiva se v lekarnah ali direktno, če se vpošlje K 1·80 (2 steklenici) franko pri edini izdelovalnici **Vostřebalovi lekarni, Praga-Karolinin dol.**

Zaloga: Lekarna H. Mardetschläger, Ljubljana, Jurčičev trg.

Pozor pred ponarejanji!

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoska prekomorska družba.

Odpotuje se iz **Ljubljane vsak torek.**

Vozne liste in pojasnila daje **samo**

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna **Ljubljana, Dunajska cesta št. 18,** nasproti znane gostilne pri **„Figovcu".** 1878 26—9

Kašelj

naglo pomiri, pospeši in olajša izmeček sleza **pristni** karolinodolski

Davidov čaj

1 zavoj 40 h. — Edina izdelovalnica lekarna

pri „Češki kroni".

Praga — Karolinin dol.

Dobi se v lekarnah ali naravnost, če se vpošlje 80 vin. (2 zavoja). Zaloga v Ljubljani lekarna **pri „zlatem orlu"** Jurčičev trg.

Pozor pred ponarejanji.

Vsak zavoj nosi tvrdko in podpis

A. Ferkl. 46 6

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **FRANC VIDMAR,** krojač, **Železniki, Gorenjsko.** 753 6 5

713

VINO

je **na prodaj** v kmečkih kleteh. Posreduje in za pristnost jamči „Posojilnica" v Kaštelu, pošta Buje v Istri. — Pošilja tudi manjše sode od 56 litrov naprej. Vino belo in črno od gld. 13·50 do 18·—.

---

914 3 2

Razglasilo.

V smislu § 43 prenarejenih, z razpisom c. kr. deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 1. aprila 1908, štev. 6406 **potrjenih pravil „Mestne hranilnice ljubljanske"** naznanja podpisano ravnateljstvo nastopne spremembe oziroma nove določbe teh pravil:

1. Pokojninskemu zakladu za uslužbence „Mestne hranilnice ljubljanske" se sme z dovoljenjem politične deželne oblasti iz vsakoletnega upravnega dobička prispevati k večjemu 5% tega dobička. Pokojninski zaklad, v kolikor obstoji iz takih dotacij, je del reservnega zaklada (§ 4).

2. Hranilnica obrestuje vloge, **vložene 1. in 16. v mesecu, takoj od istega dne,** vloge, vložene v dneh 2. do vštetega 15. in v dneh 17. do vštetega zadnjega, pa od 16. istega, odnosno od 1. prihodnjega meseca (§ 8).

3. V slučajih sodnijskih preodkazov ali zapuščinsko-oblastvenih prisojil hranilničnih ulog se izplačajo vložena glavnica in obresti le, ako se doprinese poleg hranilnične knjižice tudi sodnijski preodkazni sklep odnosno prisojilna listina (§ 23, 24. nov.).

4. Hranilnica je tudi opravičena: a) da naloži reservni zaklad do 10% njega iznosa v delnicah „Ústredni banký českých sporitelen" v Pragi za kar pa mora v vsakem posameznem slučaju prositi potrebnega odobrenja pri predstojnem političnem deželnem oblastvu; b) da dotuje poseben zaklad kot posojilnico za osebni kredit zaupa vrednim malim posestnikom in obrtnikom iz 5% vlog presegajočih sredstev reservnega zaklada (§ 25, 24. nov.).

5. Pri izžrebnih papirjih se posojila ne sme dati nad 3/4 najmanjšega dobitka, ki se po odbitku pristojbin pokaže po črtežu za žrebanje (§ 25, 26. nov.).

Ob jednem se naznanja, da se prične obrestovanje vlog po določbi § 8 pravil z dnem 1. majnika 1908.

Ravnateljstvo „Mestne hranilnice ljubljanske".

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Priporočajo sl. občinstvu svoja **pristna rdeča, črna, bela** in **desertna vina,** kakor tudi domači **tropinovec, konjak, slivovko** itd. po primernih cenah. 645 80—12

Ceniki in vzorci poštnine prosti.

Prva kranjska slamnikarska zadruga v Mengšu

priporočata bogato svojo zalogo najraznovrstnejših 465 12—18

slamnikov.

Od najfinejših do najpriprostejših za **gospode, dame in otroke.**

Priporoča se zlasti **slav. društvom, veleč. duhovščini in trgovcem.**

Zastopstvo za Kranjsko:

Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg 10.

Tu se naroča na debelo in prodaja na drobno.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Moderna svila za bluze

in nakit, baržuni, pliši, čipkasto blago, čipke, vložki, svilene vezenine, pajčolani, čipkast ovratniki, modni trakovi. — Novosti vedno v največji izbori pri

P. Magdič, Ljubljana, Prašernove ulice štev. 7.

766 4 b

Trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg štev. 10

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših **klobukov, cilindrov** in **čepic,** kakor tudi najtrpežnejših **čevljev.**

2250 2

---

932 3—2

Mihael Kastner, Ljubljana.

Zaloga tržaških rafinerij mineralnega olja v Trstu

priporoča svojo stalno zalogo:

olje za snaženje, olje brez leska, vaselinovo olje, olje za Dieselove stroje, olje za vretena, vulkansko olje, olje za cilindre, olje za kompresorje, mast za stroje.

Bencin, zadačen in nezadačen — **Petrolej,** dvokronski in trokronski kakor tudi carsko olje v sodih in škatljah po **najnižjih dnevnih cenah.**

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN" Žalec in Laško

priporoča svoje **izborno pivo.** — Specialiteta: **„Salvator"** (črno pivo a la **monakovsko**).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega Doma" g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 16, Malá strana, Most. ulica 17, Bašta, Brno, Česká Lípa, Česká Kamenice, Kosovski Šumberg, Mödling, Nový Jičín, Plzeň, Svitavy in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 68 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 152, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 53, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 99.

Menjalnična delniška družba 45 150 173

„MERCUR"

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Akcijski kapital K 20,000.000. Reserv. zaklad K 8,500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja

Zamenjava in eskomptiranje

izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov